

Г. В. Бугрій, Є. С. Крячко

Каша Майкл

КАША Майкл (Михайло Степанович; 06. 12. 1920, м. Елізабет, шт. Нью-Джерсі, США – 12. 06. 2013, м. Таллагасі, Флорида, США) – американський фізико-хімік українського походження. Іноз. чл. НАНУ (1990), дійс. чл. НТШ, УВАН і НАН США. Медаль Дж. Портера (1990). Закін. Мічиган. університет (м. Анн-Арбор, 1943), здобув ступ. д-ра фіз. хімії у Каліфорн. університеті (м. Берклі, 1945), де брав участь у проекті створення атом. бомби 1944–46. Був остан. аспірантом фізико-хіміка Г.-Н. Льюїса. Від 1951 – в Університеті Флориди (м. Таллагасі): проф., 1959–62 – завідувач кафедри хімії, водночас 1960–80 – співзасн. і дир. Інституту молекуляр. біофізики при Університеті. Наукові праці присвяч. питанням молекуляр. біофізики, електрон. спектроскопії, емісій. молекуляр. спектроскопії, теор. фотохімії, фізики молекуляр. екситонів, молекуляр. димерів і полімерів, явищ переносу протона в орган. і біол. системах. Відкрив синглет. молекуляр. кисень, вплив зовн. важкого атома на спін-орбітал. зв'язок (ефект К.), ідентифікував триплетні стани як джерело фосфоресцент. емісії, сформулював правила К. у флюоресценції. Найвидатніше відкриття його лабораторії – спостереження 1969 біпротон. фото-таумеризму у воднево-зв'язаних парах основ 7-азаіндолу. Співперекладач праці О. Давидова «Теория молекулярных экситонов» (Нью-Йорк, 1962). У муз. світі відомий як конструктор унікал. гітар з високими значеннями гучності та тривалості звуку (у звичай. конструкціях кожний із цих параметрів може бути підвищений лише за рахунок інших). Вивів один з нових сортів «чорної» денної лілії.

Основні праці

Molecular Electronic Bibliography. Vol. 1. 1958; Solvent cage spectroscopy // Pure and Applied Chemistry. 1993. Vol. 65; Excited-state intramolecular proton transfer as a fluorescence probe for protein binding-site static polarity // Proceedings of the National Academy of Science of the USA. 1994. Vol. 91; Spectroscopy of amplified spontaneous emission spectroscopy (ASE) laser spikes in polyhydroxyflavones. Prototype classes // J. Physical Chemistry A. 1996. Vol. 101 (уці – співавт.).

Рекомендована література

1. Демченко О. Той самий Михайло Каша // Україна. 1990. № 33;
2. R. Hochstrasser, J. Saltiel. Research career of Michael Kasha // J. Physical Chemistry A. 2003. Vol. 107, № 18;
3. A renaissance man (an interview with Michael Kasha) // The Spectrum. 2005. Vol. 18, № 3.

Бібліографічний опис:

Каша Майкл / Г. В. Бугрій, Є. С. Крячко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-11439>. – Останнє поновлення : 2016.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).